Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100079

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корусь Микола Миколайович
2. Korus Mykola M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2020

Спеціальність за освітою: Лісове господарство

Місце роботи здобувача: Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534506

Місцезнаходження: вул. Наукова, буд. 5, м. Львів, Львівська обл., 79060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 35.257.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут екології Карпат Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут екології Карпат Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540066

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534506

Місцезнаходження: вул. Наукова, буд. 5, м. Львів, Львівська обл., 79060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25, 87.31

Тема дисертації:

1. Сильватизація постаграрних екосистем Шацького поозер'я (зумовленість, еколого-фітоценотичні особливості сукцесій)

2. Sylvatization of postagrarian ecosystems of the Shatsk Lakeland (conditionality, ecological-phytocenotic features of successions)

Реферат/анотація:

1. Метою дисертаційної роботи є з'ясування зумовленості та еколого-фітоценотичних особливостей сильватизації постаграрних екосистем Шацького поозер'я, визначення її сучасного рівня, динаміки та напрямків оптимізації природокористування на колишніх сільськогосподарських угіддях поозер'я, як української частини ТБР «Західне Полісся». Об'єкт дослідження – постаграрні екосистеми різного рівня трансформованості, що спонтанно заліснюються. Предмет дослідження – зумовленість, екологічні та фітоценотичні особливості прояву сильватизації постаграрних екосистем Шацького поозер'я. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що вперше для території Шацького поозер'я, розкрито особливості сильватизації сільськогосподарських угідь та розглянуто явище сильватизації як складову формування лісів держави на рівні з лісовідновленням та лісорозведенням. Застосовано сучасні методи дистанційного зондування Землі та методи дослідження екологічних параметрів екосистем на основі використання новітніх приладів, що дозволило оцінити сучасний стан і динаміку сильватизації сільськогосподарських угідь, охарактеризувати можливі шляхи оптимізації господарювання та природоохоронної діяльності у регіоні. На основі вивчення явища сильватизації на Шацькому поозер'ї, виявлено, що сильватизація постаграрних екосистем Шацького поозер'я зумовлена соціально-економічними, історичними та еколого-фітоценотичними причинами. Встановлено, що заліснення постаграрних екосистем, є проявом ренатуралізації суходільних екосистем, тоді як сильватизація осушених боліт відображає подальшу їх деградаційну трансформацію. Зроблено висновок, що формування лісу може відбуватися не лише шляхом лісовідтворення як записано у Лісовому кодексі України, але й шляхом сильватизації боліт. За допомогою методів дистанційного зондування Землі оцінено сучасний стан та динаміку по площі сильватизації постаграрних екосистем Шацького поозер'я. Встановлено, що сильватизація постаграрних екосистем зумовлює зміни їх мікроклімату, морфологічних характеристик і фізико-хімічних властивостей ґрунтів. Описано фітоценотичні сукцесії у постаграрних екосистемах після припинення їх використання та можливі шляхи розвитку цих екосистем. Відображено роль деревних порід у сильватизації угідь регіону та проаналізовано особливості формування на них деревостанів. Встановлено, що для збереження об'єктно рідкісних рослинних угруповань, зокрема вересовищ, та локалітетів рідкісних видів кущів (верби лапландської, берези низької) і трав, зокрема представників орхідних, необхідне застосування активних методів охорони. Надано практичні рекомендації з оптимізації господарської та природоохоронної діяльності у регіоні.

2. The aim of the dissertation is to study a conditionality and ecological-phytocenotic features of post-agrarian ecosystems sylvatization within the Shatsk Lakeland, to define its up-to-date level and dynamics as well as the directions of environmental management optimization on former agricultural lands of the Lakeland, as Ukrainian part of the TBR "West Polesie". The object of the study - post-agrarian ecosystems of spontaneous afforestation, which have different levels of transformation. The subject of the study - conditionality and ecological-phytocenotic features of occurrence of post-agrarian ecosystems sylvatization within the Shatsk Lakeland. The novelty of the received results consists in that the features of agricultural lands sylvatization were described for the Shatsk Lakeland for the first time as well as the phenomenon of sylvatization was considered as a component of the formation of State forests in line with reforestation. The modern methods of the Earth Remote Sensing and methods of investigation the ecological parameters of ecosystems were used that allowed one to estimate the up-to-date level and dynamic of agricultural lands sylvatization, characterize the proper ways of economy and nature protected activity optimization within the region. Studies of sylvatization phenomenon within the Shatsk Lakeland allowed one to find out that post-agrarian ecosystems sylvatization was conditioned by socio-economic, historical, and ecological-phytocenotic reasons. It's been defined that post-agrarian ecosystems afforestation is the form of uplands renaturalization whereas the drained bogs sylvatization displays their further degradation. It was concluded that forest formation may be not only in the form of reforestation, as indicated in the Forest Code of

Ukraine, but also by the way of bogs sylvatization. The up-to-date state and dynamic of sylvatization areas of post-agrarian ecosystems of the Shatsk Lakeland have been estimated using methods of the Earth Remote Sensing. It was identified that sylvatization of post-agrarian ecosystems is conditioning the changes of their microclimate as well as morphological characteristics and physicochemical features of their soils. A phytocenotic successions within the post-agrarian ecosystems after suspension of their usage are described as well as probable development paths of these ecosystems. The role of tree species in sylvatization processes within the region is displayed and the features of the formation of a stand of trees are analyzed. It's been defined that for the conservation of rare plant communities, such as heaths and localities of rare bushies species (Salix lapponum L., Betula humilis Schrank) and herbs, the application of active methods of preservation is necessary. Practical recommendations were proposed for the optimization of nature protected activities within the region.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ященко Павло Тихонович
2. Yashchenko Pavlo Tykhonovych

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилик Руслана Миколаївна

2. Danylyk Ruslana Mykolayivna

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коніщук Василь Васильович

2. Konishchuk Vasyl Vasyliovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кияк Володимир Григорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кияк Володимир Григорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.